

**יש הסבורים
שהוא המציא
את הצי"זבאת**

**הישו אתו
לפיל אוילונשפיגל,**

לנאצר אל־דין

ולבארו

פון־מינכהאוזן

בעיני דור

של ירושלמים

היה דמות אגדתית

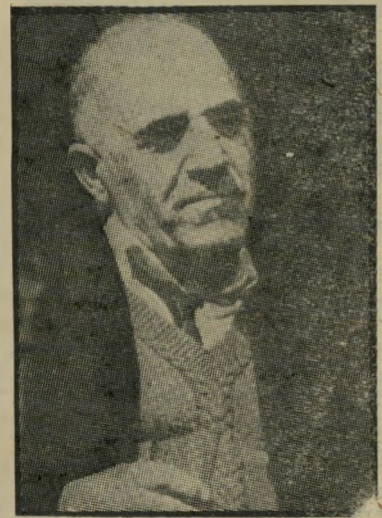
האגדה של

סוראמללו הגדול

דים וערבים גם יחד, רכש לו שם של אבאדיי בלתי־מנוצח. "פעם הלכתי לסיני" מה עם אשתי דבורה. מנוחתה עדן," סיפר לידידים. "בהפסקה יצאתי להשתין וחזרתי הביתה אחרי שלוש שנים. למה? איך שאני יוצא מהאולם ניגשים שני שוטרים אנגלים ומבקשים תעודת־זהות. תעודה? אני? נתתי אגרוף בצד אחד, ראשייה בצד השני וקיבלתי שלוש שנים בית־סוהר."

בתחילת שנות ה־30' היה סוראמללו בין מקימיה של תחנת המוניות בן־יהודה, ברחוב בן־יהודה בירושלים. יום אחד נמאס לו להיות חלתוריסט, והחליט לרכוש לו מונית משלו. הלך פה, הלך שם, ושם ידו על ווקטהול אחת. שלא ידעה כי את סורא־מללו אסור לעצבן.

יום אחד בא אנגלי חשוב, וביקש ספיי־של לבאר־שבע, ונתן כסף טוב. סוראמללו הדליק ונסע. לא עברו חמישה קילומטר, נתקעו. יצא סוראמללו והצליח להדליק בעזרת מנואלה. נסע עוד כמה קילומטרים, ושוב — נתקעה. שוב יצא, ושוב התניע, וככה הרגיזה הווקטהול את סוראמללו ואת האנגלי, עד שזה אמר שלום, לקח את הכסף והלך לחפש ספיישל אחר. סורא־מללו רגז לאללה. לא בגלל הלסף, כמו בגלל הכבוד. מה עשה? חזר העירה, אסף

ר חליפה כחה, בעלת פסים לבנים דקיקים לאורכה, וסט מכוסתר, עניבה אדומה קשורה קשר קטן הדוק, ומיגבעת בורסלינו חומה והדורה, ונעליים מבריקות למשעי, וסבעת זהב עבה על זרת יד ימינו, הוא מהלך כמו גיבור ברחוב הפק־חיים בירושלים, גופו מרובע וכתפיו רחבות, שרשרת שעון הכיס מיטלטלת קלילות על כרסו המוצקה וכל כולו כמתגושש או מרימ־משקלות כבדים ביום פגרה...

זהו אברהם ג'אנה־שווילי, הוא סוראמללו הגדול, שהלך לעולמו לפני שבועיים, צעיר כבן 80 ושבע־ימים. כפי שהנוצח עלידי דן בן־אמון בספרו זיונים זה לא הכל. במודעות האבל נכתב, כי סוראמללו נפטר בשיבה טובה, אולם לנפטר עצמו היתה דעה אחרת בכל הנוגע לשיבה טובה. "אנחנו הגרוזינים — כך נהג לומר — לא מתים כמו האשכנזים, כך פיתאום. אלא חיים, חיים, עד מאה, מאה־עשרים ומאה־ארבעים. עד שנמאס לצעירים שלנו והם נותנים לוקן מכה בראש, עד שנופל.

האשכנזים? תראה בעיתון: רבינוביץ יגאל, בן 48, צנח ומת, וזה רבינוביץ, שאמר לי 'אדון סוראמללו, לשחות ולעשן זה לא בריא', והנה אני פה, שותה ומעשן, ורבינוביץ — בחדר־קירור של בית־חולים הדסה."

משכורת של שוטר

מ ספרים על סוראמללו הגדול, שהיה יושב פעם עם רחמים דברה בקפה קטן, ברחוב בן־יהודה בירושלים, ושניהם מהמים לאיזה אכבאריג'וב של נהיגה, שי

יכניס קצת כסף בכיס. והנה מופיע איש ומציע עבודה — להעביר שילדות של משאיות פורד מירושלים לחברון. "כמה תשלם, יא באבא?" שואל סורא־מללו. "חמש לירות אנגליות כל אחת," עונש האיש, וסוראמללו קופץ על המציאה. "יא־אללה! יא עיני," אומר סוראמללו לרחמים, "חמש לירות זה משכורת של שוטר לכל החודש. אני נוהג ראשון ואתה אחרי."

עלה סוראמללו על הפורד הראשון, ורח־מים אחריה. לא הרחיקו בדרך לחברון, עצר סוראמללו והחל להעמיס קורות עץ על השילדה, עד שנוצרה פלטפורמה. "אל תשאל," אמר לרחמים, "עשה כמוני וסע אחרי."

סוראמללו סובב את ההגה ונסע בחזרה לירושלים, לכיכר ההומה של שער־שכם. שם עצר, יצא מהקבינה וקרא בקול: "הסעה לחברון, בויל הויל! לחברון, בת נאים טובים!" תוך כמה דקות היתה הפלטר סורמה עמוסה פועלים ערביים, שכל אחד מהם שילשל לידי סוראמללו שלושה גרוש עבור הנסיעה. וכך הכפיל ושילש את הכנסתו במכה אחת.

מדורה על ראש גיבעה

ס וראמללו עזה לירושלים בהיותו נער בן 14. את הדרך הארוכה מן העיר סוראם, בקוקו, עד לירושלים, עשה, לדבריו, ברגל. אז התיישב בשכונת נחלת־שיבעה, שם התבסס והשתרש ואתה לא עזב מעורו.

חיש מהר הפך למלך הבלתי־מוכתר של החברה הירושלמים, הפליא מכותיו ביהור

הדג שהלך כמו כלב

ס וראמללו ידע תמיד להסתדר בכל מצב ולצאת שלם מקשיי החיים. יום אחד, בצר לו, שלח ידו במיסחר. רכש חזורה בזול והתכוון למוכרה ביוקר. בא אנגלי אחד וביקש לקנות זוג גרביים. עטף סוראמללו את הסחורה, נתנה לאנגלי ונטל את הכסף. למחרת חזר האנגלי, סמוק מכעס, כשהחבילה בידו. "הנה, אדוני, ה־גרביים שמכרת לי אתמול," אמר, שלף גרב אדומה וגרב כחולה.

הרגיעו סוראמללו, ארו חבילה נוספת, שגם בה שני גרביים — אחת אדומה וה־שניה כחולה — נטל עוד כסף מידי האנגלי ושלחו בשלום. גם המוכר וגם הקונה נמצאו מרוצים.

כעבור שנים השתכנע להפוך את אחד

טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, היה בין המעטים שבאו ללוות את סוראמללו הגדול בדרכו האחרונה.